Sintaksë e gjuhës gjermane

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë, Departamenti i Gjuhës dhe Letërsisë Gjermane
Titulli i lëndës:	Sintaksë e gjuhës gjermane
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i III-të | Semestri i V-të
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. asoc. dr. Teuta Abrashi
Të dhënat kontaktuese:	teuta.abrashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda do të përqendrohet në shtjellimin e strukturave përtej fjalës dhe të atyre më të vogla se fjalia e thjeshtë, pra të sintagmave dhe të grupeve të fjalëve në gjuhën gjermane. Sintagmat emërore, foljore, mbiemërore, ndajfoljore dhe parafjalore do të jenë në qendër të vëmendjes. Do të shtjellohen detajisht edhe elementet funksionale që i caktojnë modelet e fjalive të thjeshta dhe të përbëra në gjuhën Gjermane: kryefjala, kallëzuesi dhe plotësit e brendshëm dhe të jashtëm të foljes kallëzues. Do të analizohen përbërësit e periudhave të bashkërenditura dhe të nënrenditura sipas analizës në përbërës të drejtpërdrejtë, gjithnjë duke u mbështetur në strukturën e tyre fillimisht, për të vazhduar më pas me funksionin dhe semantikën e tyre.

Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i lëndës është njohja e studentëve me sintaksën e gjuhës gjermane duke marrë për bazë teoritë e ndryshme sintaksore: sintaksa tradicionale, gramatika dependenciale, gramatika gjenerative. Vëmendje të veçantë i kushtohet ngjashmërive dhe dallimeve ndërmjet sintaksës së gjuhës gjermane dhe të gjuhës shqipe: rendi i gjymtyrëve në fjali, tiparet e gjymtyrëve, përshtatja ndërmjet gjymtyrëve.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje:
	- t'i identifikojë gjymtyrët e fjalisë, t'i dallojë llojet e fjalive të përbera dhe të varura
	- të bëjë analizë sintaksore të një fjalie sipas teorive të ndryshme
	- t'i identifikojë dhe t'i veçojë të gjitha strukturat sintagmatike të gjuhës gjermane bashkë me funksionet e ndryshme të tyre
	- t'i identifikojë strukturat dhe funksionet e ndryshme sintaksore brenda fjalisë së thjeshtë në situata të ndryshme të komunikimit
	- t'i dallojë konceptet themelore të analizës sintaksore në përgjithësi dhe të analizës së sintagmës/ periudhës në veçanti

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatete nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	22.5
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	22.5
Punë praktike			
Përgatitje për test intermediary			
Konsultime me mësimdhënësin	10 min	15	2.5
Puna në terren			
Testi, punimi i seminarit	8	2	16

Detyrë shtëpie	2	15	30
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja për provimin final	5	2	10
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			**152.5:25 = 6.1** **6 ECTS**

Metodat e mësimdhënies:	Studentët janë të obliguar t'i lexojnë materialet përkatëse para orës. Mësimdhënia dhe mësimnxënia nuk do të shihen të ndara preras, sipas procedurave rigjide, por do të jenë vazhdimisht të ndërlidhura me njëra tjetrën, si marrje dhe dhënie e ndërsjellë, që i ofrojnë mundësi secilit student të marrë pjesë në këtë proces dhe të japë kontributin personal në prodhimin e vazhdueshëm të dijes. Mësimi realizohet nëpërmjet ligjëratave që ofrojnë bazën teorike dhe ushtrime (puna praktike) si dhe detyrave të vazhdueshme në shtëpi.
Metodat e vlerësimit:	Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 50%. Vijueshmëria e studentit; Detyrat individuale të kryera në shtëpi 10% Kollokviumi 1 (Zwischenprüfung) 40% Kollokviumi 2 (Endprüfung) 50 % **Provimi:** Për ata që nuk tregojnë sukses në kollokviume, do të mbahet provim përmbledhës në afatin e provimeve. Provimi është vetëm me shkrim.
Literatura primare:	1. Ligjëratat të përgatitura nga prof.ass.dr.Teuta Abrashi 2. Heringer, H.J. (2013): *Deutsche Grammatik- ein Arbeitsbuch für Studierende und Lehrende*,UTB W. Fink:Paderborn 3. Pafel, J. (2011): *Einführung in die Syntax, Grundlagen- Strukturen- Theorien*. J.B. Metzler: Stuttgart/ Weimar 4. Dürscheid, C. (2010): *Syntax – Grundlagen und Theorien*.UTB Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 5. Philippi, J. (2010): *Basiswissen- Generative Grammatik.* UTB Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 6. Wöllstein- Leisten, A. / Heilmann, A./ Stepan, P./ Vikner, S. (2007): *Deutsche Satzstrukturen – Grundlagen der syntaktischen Analyse*, Stauffenburg: Tübingen 7. Eroms, H.-W. (2000): *Syntax der deutschen Sprache,* de Gruyter, Berlin, New York

Literatura shtesë:	1. DUDEN- Grammatik: (2004) Bd.4 Dudenverlag: Mannheim 2. Busch, A./ Stenschke, O. (2007): Germanistische Linguistik, Tübingen: Narr Franke 3. Meibauer, J. (et.al) (2002): Einführung in die germanistische Linguistik, Stuttgart:Metzler 4. Helbig, G./Buscha, J.(1995): Deutsche Grammatik, Leipzig 5. Helbig, G./Buscha, J.(1998): Deutsche Übungsgrammatik, Leipzig 6. Engel, U.(2004): Syntax der deutschen Gegenwartssprache 7. Bünting K.D./Bergenholtz H.(1995): Einführung in die Syntax, Weinheim 8. Hall K.(1995): Übungsgrammatik für Fortgeschrittene, München 9. Weber,H. (1992): Kleine generative Syntax des Deutschen,Tübingen 10. Ramers, K. H.(2000): Einführung in die Syntax, München 11.Fanselow G./ Felix, S.(1993): Sprachtheorie 2, Tübingen

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Sintaksa: Hyrja dhe përcaktimi i konceptit Lënda dhe detyrat e sintaksës Sintaksa dhe disiplinat e tjera shkencore / lidhja dhe topika
Java 2:	FJALIA definicionet e fjalisë llojet e fjalive komponentët e fjalisë
Java 3:	kryefjala kallëzuesi kundrina
Java 4:	topika e pjesëve foljore në fjali gjymtyrët e fjalisë identifikimi i gjymtyrëve
Java 5:	gjymtyrët constitutive plotësit dhe adjunkcioni atributi - struktura e atributit - topika e atributit- ndajshtimi
Java 6:	fjalitë e përbëra
Java 7:	**kollukviumi i parë (Zwischenprüfung)** rezultate
Java 8:	fjalitë e bashkërenditura fjalitë e nënrenditura
Java 9:	funksionet në fjali
Java 10:	kategoritë në fjali

Java 11:	gramatika strukturale
Java 12:	gramatika gjenerative
Java 13:	gramatika dependenciale
Java 14:	përsëritja e lëndës
Java 15:	**kollokviumi përfundimtare (Endprüfung)** rezultate

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Studentët janë të obliguar t'i vijojnë ligjëratat dhe ushtrimet. Nuk tolerohen më shumë se tri mungesa gjatë semestrit. Detyrat që dalin nga këto orë mësimi janë të obligueshme dhe pjesë e vlerësimit të përgjithshëm të studentit. Plagjiatura dhe kopjimi në provime dhe punimet e tjera me shkrim janë të dënueshme. Në rastet e tilla studenti i nënshtrohet masave disiplinore, siç parashihet me rregulloret e UP-së.